

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI ISNIN, 6 OKTOBER 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 44

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1543-L31902
Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan :
 - (a) sejauh mana ketersediaan serta perkembangan ekosistem pasaran dagang karbon negara; dan
 - (b) berapakah jumlah senarai memorandum persefahaman (MoU) bilateral yang telah Kerajaan termeterai dalam pasaran kredit karbon negara berdasarkan Nationally Determined Contribution (NDC) menurut Artikel 6.2 Perjanjian Paris.
2. PR-1543-L31453
Datuk Seri Takiyuddin bin Hassan [Kota Bharu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini cadangan pemisahan kuasa Peguam Negara dan Pendakwa Raya.
3. PR-1543-L32430
Tuan Syed Ibrahim bin Syed Noh [Ledang] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan perubahan utama dalam pendirian dasar luar Malaysia selepas Sidang Kemuncak Tergempar Arab-Islam khususnya berhubung dengan situasi di Gaza dan Palestin.

4. PR-1543-L32288
Tuan Haji Bakri bin Jamaluddin [Tangga Batu] minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan status semasa industri kenaf di Malaysia khususnya daripada segi keluasan tanaman, penghasilan dan pasaran. Apakah langkah strategik Kementerian untuk memastikan kenaf menjadi komoditi yang berdaya saing serta memberi pulangan ekonomi khususnya kepada penduduk luar bandar.
5. PR-1543-L31004
Tuan Edwin anak Banta [Selangau] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan bagaimana Kementerian menangani isu kebolehpasaran graduan termasuk program-program yang dijalankan untuk memastikan bahawa graduan mempunyai kemahiran yang relevan dengan keperluan industri semasa serta langkah-langkah untuk meningkatkan kerjasama antara institusi pengajian tinggi dan sektor swasta dalam menyediakan latihan industri dan peluang pekerjaan.
6. PR-1543-L31942
Datuk Andi Muhammad Suryady bin Bandy [Kalabakan] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah pelan strategik Kementerian untuk menjadikan Sabah sebagai hab utama pendaratan tuna negara termasuk pembangunan infrastruktur pelabuhan sejuk beku, pusat pemprosesan hiliran, latihan TVET maritim dan mekanisme kawalan lestari agar nelayan Sabah mendapat manfaat ekonomi tanpa eksploitasi berlebihan.
7. PR-1543-L31192
Dato' Azman bin Nasrudin [Padang Serai] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapa pembangunan tanah rizab Melayu di Kuala Lumpur seperti Kampong Bharu menghadapi cabaran yang ketara dan sejauh mana faktor-faktor seperti pemilikan tanah yang bertindih dan nilai pasaran yang terhad menyumbang kepada isu ini.
8. PR-1543-L31625
Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan sama ada Kementerian telah menjalankan sebarang kajian pascanilai terhadap pelaksanaan modul PLKN setakat ini serta sejauh mana elemen perpaduan nilai dan persefahaman antara pelbagai komuniti dimasukkan dalam modul asas kenegaraan yang meliputi 30% daripada komponen PLKN.

9. PR-1543-L31657

Tuan Zakri bin Hassan [Kangar] minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan adakah kementerian bercadang memperluas dana dan geran keusahawanan untuk belia bagi menggalakkan lebih ramai anak muda menceburi bidang ekonomi kreatif dan industri sukan.

10. PR-1543-L31731

Tuan Syahredzan bin Johan [Bangi] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan usaha Kerajaan dalam meningkatkan akses keadilan wanita dalam kes keluarga termasuk langkah digitalisasi mahkamah syariah, pemodenan prosedur guaman serta inisiatif lain bagi memperkukuh perlindungan hak dan kepentingan wanita.

11. PR-1543-L31586

Dato' Wira Dr. Ku Abd Rahman bin Ku Ismail [Kubang Pasu] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah tahap kesiapsiagaan semasa Angkatan Tentera Malaysia khususnya aset ketenteraan dalam berhadapan dengan kemunculan sistem persenjataan moden dan canggih seperti dron tempur, peluru berpandu jarak jauh, peperangan elektronik dan terkini teknologi kecerdasan buatan (AI).

12. PR-1543-L31182

Tuan Haji Aminolhuda bin Hassan [Sri Gading] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan sejauh mana MetMalaysia dan (JMG) telah melakukan kajian saintifik untuk mengesan punca berlakunya gegaran berulang di Segamat dan Batu Pahat serta adakah fenomena ini mempunyai kaitan dengan pergerakan sesar aktif. Daerah lain mana yang berisiko di masa hadapan.

13. PR-1543-L31482

Komander Nordin bin Ahmad Ismail TLDM (Bersara) [Lumut] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah objektif, julat pelaksanaan dan impak sebenar Program Ekonomi MADANI dalam kem tentera khususnya dari segi peningkatan pendapatan keluarga anggota Angkatan Tentera Malaysia.

14. PR-1543-L30934

Dato' Sri Doris Sophia anak Brodi [Sri Aman] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan apakah Kementerian pernah menilai sama ada sambutan Hari Kebangsaan hanya sekadar *event-based unity* di mana rakyat bersatu sehari sahaja ketika perarakan tetapi kembali kepada prejudis, stereotaip dan isu perkauman pada hari-hari biasa.

15. PR-1543-L31101
Dato' Seri Ir. Dr. Ahmad Samsuri Bin Mokhtar [Kemaman] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan sasaran tahunan yang ditetapkan Kementerian dalam menghasilkan 3,000 penyelidik per satu juta penduduk menjelang tahun 2030 seperti yang dinyatakan dalam Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara (DSTIN 2021-2030) serta langkah strategik khusus bagi mengekang penghijrahan penyelidik muda ke luar negara.
16. PR-1543-L31572
Tuan Chiew Choon Man [Miri] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan pendirian Kerajaan dalam:
- (a) mewujudkan satu cawangan kampus IPTA dalam kawasan Parlimen Miri; dan
 - (b) menaik taraf Kolej Komuniti Miri kepada politeknik bagi memenuhi keperluan setempat.
17. PR-1543-L31568
Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan usaha Kerajaan Persekutuan melalui JAKIM dan Mahkamah Syariah Persekutuan bagi mempercepatkan penyelarasan undang-undang syariah antara negeri-negeri dalam kes jenayah, keluarga dan mal agar tiada pertindihan bidang kuasa yang melambatkan keadilan syariah.
18. PR-1543-L32030
Tuan Lee Chuan How [Ipoh Timor] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan strategi komunikasi pihak Kementerian untuk menangani rungutan pelajar berkecukupan yang tidak mendapat kursus pilihan walaupun mempunyai keputusan yang cemerlang.
19. PR-1543-L31052
Dato' Haji Ahmad bin Saad @ Yahaya [Pokok Sena] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan usaha mempertimbangkan pemberian pampasan RM200 juta kepada Kerajaan Negeri Kedah atas usaha mengekalkan tanah pertanian sawah padi yang menyumbang kepada keselamatan makanan negara.

20. PR-1543-L31249

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan berapakah bilangan banduan yang sedang ditahan reman bertahun-tahun sementara menunggu perbicaraan, apakah statistik purata tempoh menunggu, apakah sasaran masa menunggu maksimum yang ditetapkan serta apakah pelan atau langkah Kerajaan bagi mengurangkan kelewatan tersebut.

21. PR-1543-L(5)00336

Tuan Kalam bin Salan [Sabak Bernam] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan tindakan Kementerian untuk menangani masalah gangguan monyet yang semakin serius sehingga memusnahkan tanaman para petani dan pekebun kecil memandangkan kerugian yang dialami semakin meningkat serta menjejaskan hasil pertanian dan sumber pendapatan penduduk luar bandar seperti di Sabak Bernam.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

22. PR-1543-L31425

Dr. Ahmad Fakhruddin bin Fakhruddin [Kuala Kedah] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah dasar baharu yang sedang digubal bagi menarik minat generasi muda untuk menjadi nelayan laut dalam termasuk bantuan pembiayaan, latihan teknologi moden serta skim perlindungan sosial.

23. PR-1543-L31727

Tuan Prabakaran A/L M Parameswaran [Batu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah penambahbaikan pengurusan dana MITRA agar lebih telus dan berimpak tinggi, berikutan kritikan sebelum ini mengenai ketirisan dan ketidakcekapan agihan dana.

24. PR-1543-L31207

Tuan Tan Kar Hing [Gopeng] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan usaha-usaha Kerajaan dalam menangani isu susut nilai dan lambakan graduan bagi:

- (a) memulihkan nilai graduan agar setimpal dengan pembiayaan negara; dan
- (b) mengangkat TVET dan tenaga mahir serta menyusun semula saluran pendidikan tinggi supaya pelajar diagih seimbang mengikut keperluan industri.

25. PR-1543-L31592
Datuk Dr. Nik Muhammad Zawawi bin Haji Salleh [Pasir Puteh] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah pihak Kementerian bercadang untuk menyatukan atau menyelaraskan institusi yang menawarkan program TVET di bawah satu bumbung Kementerian sahaja bagi tujuan pemerkasaan yang lebih berfokus.
26. PR-1543-L31886
Tuan Ganabatirau A/L Veraman [Klang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejak dari pengumuman Belanjawan 2025 sehingga kini berapakah jumlah peruntukkan yang disalurkan dan dibelanjakan untuk MITRA dan apakah program-program yang telah dilaksanakan.
27. PR-1543-L31303
Dato' Sri Tuan Ibharim bin Tuan Man [Kubang Kerian] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan sejauh mana pelaksanaan *Bursa Carbon Exchange* (BCX) dan *The Forest Carbon Offset* (FCO) berjaya menjana hasil negara dan apakah dasar Kementerian memastikan manfaat perdagangan karbon sampai kepada rakyat serta tidak dimonopoli oleh pihak tertentu.
28. PR-1543-L32303
Tuan Haji Muhammad Ismi bin Mat Taib [Parit] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan inisiatif Kementerian dalam menyemak semula harga kawalan beras putih tempatan selaras dengan kos semasa yang ditanggung oleh petani dan pesawah.
29. PR-1543-L31266
Tuan Tan Kok Wai [Cheras] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan sama ada Kementerian berhasrat untuk menyertai Shanghai Cooperation Organisation Plus sebagai pemerhati atau ahli tetap selepas YAB Perdana Menteri sendiri telah menghadiri Sidang Kemuncak badan tersebut di Tianjin.
30. PR-1543-L32004
Dr. Siti Mastura binti Muhammad [Kepala Batas] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kementerian bercadang memperketat hukuman dan memperkukuh mekanisme pemantauan serta penguatkuasaan Akta Bahasa Kebangsaan 1963/67 khususnya berkaitan papan tanda, iklan komersial dan dokumen rasmi.

31. PR-1543-L32263

Tuan Hassan bin Saad [Baling] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mekanisme yang digunakan oleh NADMA bagi mempercepat penyaluran bantuan bencana seperti banjir, ribut dan kebakaran supaya mangsa menerima bantuan segera tanpa beban birokrasi.

32. PR-1543-L32208

Tuan Afnan Hamimi bin Dato' Haji Taib Azamuddin [Alor Setar] minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan :

- (a) perkembangan terkini pelaksanaan Pelan Pemerkasaan Sosioekonomi Belia 2030; dan
- (b) sejauh mana inisiatif Akademi Dalam Industri (ADI) yang disokong dengan dana RM209 juta telah berjaya membantu belia mendapat pekerjaan berkemahiran setakat 2025.

33. PR-1543-L31400

Puan Young Syefura binti Othman [Bentong] minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan jumlah peruntukan dan usaha-usaha yang telah dilakukan bagi menangani penyakit utama kelapa sawit seperti *Ganoderma*, ulat bungkus, *mealybug* dan *sooty mold*.

34. PR-1543-L31815

Dato' Seri Amirudin bin Shari [Gombak] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan terkini Akta Perkhidmatan Parlimen sejak diluluskan oleh Parlimen dan diperkenan oleh SPB YDPA pada bulan Julai 2025. Apakah garis masa untuk Perkhidmatan Parlimen dilaksanakan sepenuhnya seperti yang dihasratkan dalam akta ini.

35. PR-1543-L31783

Dato' Hajah Mumtaz binti Md Nawli [Tumpat] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan berhasrat memanfaatkan dron mega seperti di China untuk penguatkuasaan dan operasi banjir di kawasan seperti Tumpat serta apakah manual rasmi bagi menyelaras bantuan NGO sepertimana yang berlaku pada banjir 2024.

36. PR-1543-L32289

Tuan Haji Muhammad Fawwaz bin Mohamad Jan [Permatang Pauh] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan bagaimana Malaysia merancang menyeimbangkan hubungan serantau dengan BRICS di tengah-tengah ancaman ekonomi daripada Amerika Syarikat ketika Malaysia sebagai pengerusi ASEAN serta bagaimana Kerajaan menguruskan konflik besar ini agar kita tidak dilihat cenderung kepada mana-mana pihak.

37. PR-1543-L31032

Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan jumlah tan metrik dan nilai dagangan pengeksportan durian sejuk beku, durian segar dan durian '*pulp and paste*' ke pasaran China dari tahun 2018 hingga 2025 (nyatakan mengikut tahun). Apakah pasaran baharu yang bakal diterokai oleh Kerajaan.

38. PR-1543-L32061

Tan Sri Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tindakan Kerajaan memperkukuh institusi fatwa dan undang-undang Syariah bagi membendung penyebaran ideologi sekularisme, liberalisme dan pluralisme yang mencampur-adukkan hak dan batil dalam masyarakat majmuk.

39. PR-1543-L30879

Dato' Sri Sh Mohmed Puzi bin Sh Ali [Pekan] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan statistik dan peratusan ladang pertanian yang telah mengguna pakai sistem automasi dan digitalisasi. Apakah sasaran Kementerian dalam perluasan penggunaan teknologi agroteknologi menjelang tahun 2030 serta insentif yang ditawarkan bagi mempercepatkan transformasi sektor pertanian ke arah pertanian moden dan berdaya saing.

40. PR-1543-L31224

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh mana urusan pentadbiran dan ekonomi negara telah dipengaruhi oleh kewujudan kartel di pelbagai peringkat yang boleh mengancam kelancaran pembangunan negara serta apakah langkah pencegahan dan penguatkuasaan yang telah diambil oleh Kerajaan MADANI bagi menghentikan kegiatan kartel tersebut.

41. PR-1543-L32085

Tuan Riduan bin Rubin [Tenom] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan apakah strategi komprehensif Kementerian mengurus risiko tanah runtuh di Sabah khususnya Tenom termasuk pengenalpastian lokasi berisiko melalui pemetaan GIS, pemantauan berterusan dengan sensor geoteknikal dan mitigasi bersepadu bagi melindungi komuniti, infrastruktur dan kesinambungan pembangunan sosioekonomi.

42. PR-1543-L30841

Tuan Hassan bin Abdul Karim [Pasir Gudang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bersetuju dengan cadangan Pengerusi Kumpulan Lembaga Tabung Haji (TH) untuk meminda Akta Tabung Haji 1995 supaya TH berubah daripada sebuah institusi Simpanan Konvensional kepada institusi Pelaburan Islam.

43. PR-1543-L31088

Dato' Mohd Isam bin Mohd Isa [Tampin] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan usaha terkini yang telah dilakukan oleh Kementerian menerusi Jabatan Perkhidmatan Veterinar bagi menjamin dan melindungi nasib para penternak tempatan di seluruh negara yang terjejas akibat aktiviti penyeludupan haiwan ruminan di negeri-negeri bersempadanan Malaysia-Thailand.

44. PR-1543-L32178

Tuan Lee Chean Chung [Petaling Jaya] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan sejauh mana geran yang disalurkan oleh MOSTI dan agensi di bawahnya benar-benar memanfaatkan syarikat pemula berpotensi tinggi serta langkah-langkah yang diambil bagi meningkatkan kadar kejayaan syarikat tersebut.

45. PR-1543-L31953

Tuan Kesavan A/L Subramaniam [Sungai Siput] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah praktis Jabatan Peguam Negara pada masa ini untuk menjawab surat-surat representasi daripada peguam yang kadang kala tidak dijawab oleh Jabatan Peguam Negara.

46. PR-1543-L32432

Datuk Wan Saifulruddin bin Wan Jan [Tasek Gelugor] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan langkah yang diambil untuk menyelesaikan pencemaran asap di Taman Sepadu Jaya, Taman Tasek Gelugor Utama dan sekitarnya kerana penduduk di sini menghadapi masalah berganda akibat masalah pencemaran kandang babi yang masih belum diselesaikan lagi dan sekarang masalah asap pula.

47. PR-1543-L32314

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) apakah mekanisme keselamatan yang akan diambil oleh Kementerian bagi mengelakkan maklumat peribadi pengguna MyDigital ID daripada digodam; dan
- (b) apakah justifikasi Kerajaan dalam mengejar angka pendaftaran MyDigital ID dalam tempoh yang singkat sehingga mengabaikan kualiti, keselamatan sistem dan kepercayaan rakyat.

PADA PERMULAAN URUSAN MESYUARAT
MENGEMUKAKAN RANG UNDANG-UNDANG KERAJAAN
UNTUK BACAAN KALI YANG PERTAMA

1. Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup

- * Rang Undang-Undang Sewa Beli (Pindaan) 2025

* Menandakan bahawa Rang Undang-undang ini akan dibawa pada semua peringkat di mesyuarat ini.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. Penerangan mengenai Penyata DR.28 Tahun 2025 iaitu Insiden Letupan Gas di Putra Heights daripada Pengerusi Jawatankuasa Pilihan Infrastruktur, Pengangkutan dan Komunikasi.
2. Penerangan mengenai Penyata DR.20 Tahun 2025 iaitu Potensi dan Hala Tuju Air Bawah Tanah di Malaysia daripada Pengerusi Jawatankuasa Pilihan Alam Sekitar, Sains dan Perladangan.
3. Penerangan mengenai Penyata DR.17 Tahun 2025 iaitu Penjagaan dan Pendidikan Awal Kanak-kanak di Malaysia daripada Pengerusi Jawatankuasa Pilihan Wanita, Kanak-kanak dan Pembangunan Masyarakat.
4. **Menteri di Jabatan Perdana Menteri** akan mencadangkan :-

“MENYEDARI bahawa dalam sistem akauntabiliti negara, Institusi Ketua Audit Negara merupakan agensi penyeliaan yang berperanan untuk mengesahkan semua aktiviti dan kewangan yang telah diluluskan oleh Parlimen dilaksanakan oleh cabang badan eksekutif dengan penuh akauntabiliti. Ketua Audit Negara hendaklah menentukan sama ada pada pendapatnya wang telah digunakan untuk maksud yang diperuntukkan atau dibenarkan dan aktiviti yang berhubungan dengannya, dijalankan atau diuruskan dengan cara yang cekap, dengan memberi perhatian sewajarnya terhadap pengeluaran pembaziran atau keborosan seperti termaktub dalam Akta Audit 1957 [*Akta 62*].

MENYEDARI Ketua Audit Negara dalam menjalankan mandat dan tanggungjawabnya, memerlukan perhatian yang serius daripada pihak berkaitan supaya isu yang dibangkitkan diberi perhatian sewajarnya manakala syor-syor utama yang terkandung dalam Laporan Ketua Audit Negara (LKAN) dilaksanakan dengan berkesan.

MENYEDARI bahawa LKAN telah dibentangkan di Dewan Rakyat pada Isnin, 6 Oktober 2025 iaitu LKAN 3/2025 (Kertas Perintah 14 Tahun 2025) Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2024 dan Aktiviti Kementerian/Jabatan/Syarikat Kerajaan Persekutuan.

MEMAHAMI bahawa LKAN membangkitkan isu-isu berkaitan penjagaan wang awam atau simpanan awam yang memerlukan tindakan berkesan daripada kementerian, jabatan dan agensi yang diaudit.

MEMPERAKUI bahawa Kerajaan memandang serius isu yang dibangkitkan dalam LKAN, dan YAB Perdana Menteri sendiri sudah mengarahkan agar Menteri terlibat meneliti isu dibangkitkan. Segala isu yang melibatkan ketirisan, ketidakpatuhan kepada peraturan, tidak mematuhi syarat dan kelemahan dalam perancangan perlu diteliti dan diambil tindakan pembetulan. Semua teguran seharusnya menjadi pengajaran supaya tidak berulang.

BAHAWA dalam Ketua Audit Negara melaksanakan mandatnya, Dewan yang mulia ini menyeru agar semua pihak bersatu hati dan menyokong Kerajaan agar dapatan Audit dan syor yang terkandung dalam laporan tersebut dapat diambil tindakan dengan serius oleh pihak terlibat untuk mengatasi kelemahan yang ditemui daripada terus berlaku.”

5. (D.R.25/2025) Rang Undang-Undang Pembaharuan Semula Bandar **Bacaan Kali**
2025 – **Menyambung semula Perbahasan atas Yang Kedua**
masalah “**Bahawa Rang Undang-undang ini**
dibacakan kali yang kedua sekarang”.
[28 Ogos 2025]

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

6. (D.R.19/2024) Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah “
Persekutuan) 2024.

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

7. PR-1543-U(27)449
Dato' Indera Mohd Shahr bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memberi penekanan kepada melahirkan guru berkualiti dan program peningkatan kemahiran peringkat Prasekolah yang selari dalam agenda Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMK13).

Jumlah pendaftaran pelajar Prasekolah KPM (Kementerian Pendidikan Malaysia) pada tahun 2024 adalah 153,329 orang, dengan 80,971 murid di Tabika KEMAS, 15,889 murid di Tabika Perpaduan dan 216,212 murid di tabika swasta. Manakala, jumlah murid yang mendaftar untuk Tahun Satu bagi sesi persekolahan 2025/2026 di seluruh Malaysia adalah seramai 461,198 orang.

Dari sudut tenaga pengajar pula, jumlah guru Prasekolah di Malaysia, merangkumi sekolah awam dan swasta, adalah 45,340 orang pada tahun 2023. Daripada jumlah tersebut, seramai 36,827 orang adalah guru Prasekolah awam dimana KEMAS hanya mencatat 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah 62.76

peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah sebanyak 8,513 orang di mana mereka hanya mencapai 18.78 peratus memiliki kelayakan minimum Diploma.

Perkara ini bertepatan dengan laporan Bank Dunia bahawa lebih separuh daripada guru tidak memenuhi piawai serta syarat minimum Diploma dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak (DPAKK) dan ini bakal merencatkan ekosistem pendidikan negara pada masa yang akan datang. Situasi ini menuntut langkah dan usaha Kerajaan agar memperkasakan kembali kualiti tenaga pengajar dan memberi program nilai tambah serta kemahiran berterusan kepada guru Prasekolah.

Adalah menjadi harapan agar perkara ini menjadi teras kepada Kerajaan untuk meneliti kembali bahawasanya guru yang berkualiti tinggi dapat melahirkan generasi anak bangsa yang bijaksana seterusnya dapat memperbaiki semula kedudukan *Programme for International Student Assessment* (PISA) Malaysia di mata dunia.”

[Menteri Pendidikan]

8. PR-1543-U(27)450

Dato' Indera Mohd Sharar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperluaskan subsidi penjagaan anak di pusat penjagaan berdaftar serta memperkukuh kawalan keselamatan dan kualiti perkhidmatan bagi melindungi kanak-kanak daripada risiko penderaan. Inisiatif ini penting untuk mengurangkan beban berganda ibu bekerja, meningkatkan keyakinan ibu bapa terhadap pusat penjagaan serta memperkukuh penyertaan wanita dalam tenaga buruh negara.

Menurut World Economic Forum (2023), wanita di seluruh dunia melaksanakan hampir tiga kali lebih banyak kerja penjagaan tidak berbayar berbanding lelaki, yang mewujudkan “*double burden*” dalam kerjaya dan keluarga. Di Malaysia, laporan UNFPA (2023) mendedahkan bahawa 32.4% wanita berhenti bekerja kerana isu penjagaan anak dan sekiranya masalah ini diatasi, kadar penyertaan tenaga buruh wanita (LFPR) boleh meningkat sehingga 15%, setara dengan negara maju.

Oleh itu, World Bank (2024) menegaskan bahawa bagi setiap jam tambahan ibu perlu menjaga anak, peluang mereka menyertai tenaga kerja menurun sehingga 3%. Ketika ini, kadar penyertaan tenaga buruh wanita hanya sekitar 56%, jauh lebih rendah berbanding lelaki (83%). Kos penjagaan anak yang tinggi serta kebimbangan terhadap penderaan di pusat penjagaan menjadi antara penghalang utama.

Selain isu kos, kebimbangan terhadap keselamatan anak di taska berikutan kes penderaan yang dilaporkan juga menjadi faktor penghalang utama bagi ibu bekerja. Maka, Kerajaan wajar memperkenalkan mekanisme kawalan kualiti lebih ketat, latihan profesional wajib bagi pengasuh, pemantauan berkala, penggunaan teknologi seperti CCTV serta sistem aduan mesra ibu bapa.

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat menjamin kesejahteraan kanak-kanak, mengurangkan kebimbangan ibu bapa, dan dalam masa yang sama meningkatkan sumbangan wanita kepada pembangunan ekonomi negara seperti yang diazamkan dalam RMK13.”

[Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat]

9. PR-1543-U(27)451

Dato' Indera Mohd Sharar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh kesiapsiagaan negara terhadap risiko gempa bumi walaupun Malaysia tidak berada di atas garisan plat tektonik utama. Sejak 2010, MetMalaysia merekodkan lebih 50 kejadian gempa bumi lemah di Semenanjung, Sabah dan Sarawak, termasuk 10 kes dalam tempoh lima tahun terakhir yang dirasakan penduduk. Kejadian terbaru di Segamat pada 24 Ogos 2025 berukuran 4.1 magnitud, dengan gegaran susulan 2.8 di Yong Peng, menjejaskan kawasan berhampiran seperti Kluang, Batu Pahat, Melaka dan selatan Pahang. Walaupun tiada kemalangan jiwa, lebih 200 aduan gegaran direkodkan NADMA, menunjukkan kepanikan awam masih tinggi.

Artikel *Dealing with Earthquakes* oleh The Star (4 Sept 2025) menyatakan Malaysia kini tidak boleh lagi dianggap zon “bebas risiko”, kerana kajian menunjukkan garisan sesar aktif di Johor, Bukit Tinggi dan Ranau berpotensi melepaskan gegaran antara 5.0 hingga 6.0 magnitud. Pakar kejuruteraan awam turut menegaskan bahawa lebih 80% bangunan awam dibina sebelum 2010 tidak menepati piawaian Eurocode 8 tahan gempa. Situasi ini menuntut perubahan dasar segera, termasuk penggunaan teknologi baharu seperti Kecerdasan Buatan (AI) untuk sistem amaran awal, penempatan lebih banyak stesen seismik (ketika ini hanya 30 di seluruh negara, berbanding lebih 100 di negara jiran seperti Indonesia), serta pemetaan stratifikasi tanah bandar utama.

Pada masa yang sama, Dewan ini menggesa agar mempertingkatkan kerjasama saintifik dan teknikal dengan ASEAN, khususnya di bawah AHA Centre dan AADMER, untuk memantapkan pemantauan bersama, pemetaan rentas sempadan, serta perkongsian data seismik serantau. Pada masa yang sama, hasil penyelidikan MOSTI perlu diterjemahkan kepada program kesedaran awam, pendidikan sekolah, dan latihan komuniti agar rakyat lebih bersedia menghadapi ancaman alam.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sekadar melindungi nyawa dan harta rakyat tetapi turut mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai pelopor diplomasi bencana dan iklim di rantau ASEAN, memperkukuh keselamatan negara dan memacu ekonomi tahan lasak demi generasi akan datang.”

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

10. PR-1543-U(27)452

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperkukuh pelaksanaan pindaan Akta Kesatuan Sekerja 1959 (Pindaan 2024) dengan langkah tambahan yang lebih progresif, selaras dengan Konvensyen Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) No. 87 mengenai Kebebasan Bersatu dan Perlindungan Hak untuk Berorganisasi serta Konvensyen No. 98 mengenai Hak untuk Berunding Secara Kolektif.

Mengikut data daripada Jabatan Hal Ehwal Kesatuan Sekerja (JHEKS), sehingga tahun 2024, Malaysia merekodkan sebanyak 762 kesatuan sekerja dengan keanggotaan seramai 1,038,435 orang, iaitu hanya sekitar 6% daripada tenaga buruh aktif. Walaupun terdapat sedikit peningkatan sejak 2019, kadar ini masih jauh lebih rendah berbanding negara lain seperti Korea Selatan (13.1%), Indonesia (12%), Australia (12.5%), apatah lagi Sweden (65%).

Pindaan 2024 yang menghapuskan sekatan sektor dan membolehkan pekerja dari pelbagai industri menubuhkan kesatuan bersama adalah langkah positif. Namun, realitinya penyertaan pekerja dalam kesatuan sekerja masih terhad disebabkan oleh beberapa faktor utama, termasuk proses organisasi yang mencabar, khususnya bagi pekerja dalam sektor gig, kontrak jangka pendek dan pekerjaan tidak formal; tahap kesedaran yang rendah mengenai manfaat penyertaan dalam kesatuan; persepsi negatif serta halangan tidak rasmi daripada sesetengah majikan; serta sifat pekerjaan moden yang semakin berpecah-pecah seperti *freelance*, kontrak projek dan pekerjaan digital.

Oleh itu, Kerajaan digesa memperkenalkan insentif fiskal kepada majikan yang mengiktiraf kesatuan sekerja serta membangunkan platform digital kesatuan bagi memudahkan pendaftaran, komunikasi dan rundingan kolektif, khususnya melibatkan pekerja *gig*, kontrak dan bebas (*freelance*).

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat mengukuhkan kuasa rundingan pekerja, memperluas perlindungan sosial, serta menjadikan kesatuan sekerja sebagai rakan strategik penting dalam membina pasaran buruh yang lebih inklusif, progresif dan mampan, selaras dengan aspirasi RMK13 dan agenda pembangunan negara.”

[Menteri Sumber Manusia]

11. PR-1543-U(27)453

Dato' Indera Mohd Shahr bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh ketahanan siber negara sebagai agenda keselamatan, ekonomi dan diplomasi digital yang berwibawa. Walaupun Akta Keselamatan Siber 2024 (Akta 854) telah berkuat kuasa, tahap serangan digital yang kian meningkat menuntut tindakan menyeluruh yang bukan sahaja bersifat teknikal, tetapi juga membina keyakinan rakyat dan mengukuhkan kedudukan Malaysia di peringkat serantau.

MyCERT merekodkan 1,657 insiden siber pada suku pertama 2025, dengan 68% melibatkan *phishing* dan penipuan kewangan, manakala kebocoran data meningkat 29%. Sepanjang tahun 2024 sahaja, lebih 6,000 insiden dilaporkan dengan kerugian kewangan melebihi RM1.2 bilion. Sektor kewangan, e-dagang, telekomunikasi, kesihatan, pendidikan dan agensi awam menjadi sasaran utama, sekali gus menguji daya tahan ekonomi serta keyakinan rakyat terhadap perkhidmatan digital negara.

Sehubungan itu, Kerajaan digesa menubuhkan Jawatankuasa Tetap Parlimen mengenai Keselamatan Siber dan *Cyber Range Nasional* sebagai wadah latihan serta simulasi serangan. Dana Pemulihan Mangsa Jenayah Siber perlu diwujudkan demi melindungi rakyat, bersama Kempen *Nasional Cyber Hygiene* dan modul literasi siber dalam pendidikan. Undang-undang perlu diperkukuh melalui notifikasi kebocoran data mandatori 72 jam dan penalti berperingkat terhadap kecuaian. Pada masa yang sama, Malaysia seharusnya mempertimbangkan aspek ASEAN *Cyber Threat Intelligence Sharing Network* sebagai negara peneraju serta memperkukuh kerjasama dengan EU, Singapura, Korea Selatan dan Jepun. Modal insan pula sebaiknya dibangunkan melalui biasiswa TVET siber, hackathon nasional dan *Task Force AI & Emerging Cyber Threats*.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sahaja melindungi rakyat daripada kerugian digital, tetapi turut memperkukuh kepercayaan awam, membina citra Malaysia sebagai peneraju diplomasi digital ASEAN, serta memastikan pembangunan negara yang berdaya tahan, inklusif dan berwibawa demi generasi akan datang.”

[Perdana Menteri]

12. PR-1543-U(27)454

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian yang lebih holistik dan mendalam bagi mewujudkan badan pemantau bebas terhadap keberkesanan pelaksanaan pelan perancangan jangka panjang terutama pembangunan sektor pertanian dan agroindustri negara supaya selari dengan National Agrofood Policy 2021-2030 (NAP 2.0).

Isu keterjaminan makanan bukan satu perkara baharu, namun Kerajaan masih belum memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber asli negara. Malaysia terus bergantung pada import untuk menampung permintaan domestik, sementara peluasan skop Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) pula berpotensi melonjakkan kos makanan haiwan ternakan, sekali gus menekan harga daging dan produk berkaitan.

Ketika negara masih sangat bergantung pada import makanan asas, peluasan skop SST yang dijangka menaikkan kos amat membebankan dan menambah keresahan rakyat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan wajar merangka strategi menyeluruh dan berkesan untuk mengurangkan kebergantungan import makanan sambil memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber alam negara bagi memenuhi permintaan domestik.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

13. PR-1543-U(27)455

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk melaksanakan pendekatan yang lebih strategik, menyeluruh dan bersepadu dalam membuat pelan perancangan jangka panjang bagi mengatasi isu perlindungan sosial bagi warga emas.

Malaysia yang dijangka akan menjadi negara menua menjelang 2030, di mana negara akan menghadapi peningkatan bilangan warga emas dan beban penjagaan juga akan meningkat. Ditambah dengan struktur pelaksanaan dasar warga emas hari ini bersifat silo iaitu National Policy for Older Persons (NPOP 2011) dilihat tidak memberikan peruntukan khusus dan pelaksanaannya disalur menerusi pelbagai Kementerian tanpa koordinasi berpusat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan strategi yang lebih serius dan mendalam dalam membuat perancangan jangka panjang bagi warga emas ini bagi memastikan penyediaan kemudahan, infrastruktur dan perancangan kewangan yang jelas agar perlindungan sosial warga emas terjamin dan mampan.”

[Menteri Ekonomi]

14. PR-1543-U(27)456

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memastikan bahawa kepentingan pelajar Malaysia, khususnya lepasan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) yang taraf akademiknya setaraf dengan A-Level, mesti sentiasa diberi keutamaan serta pertimbangan sewajarnya berdasarkan kelayakan merit dalam dasar kemasukan ke Universiti Awam (UA) sehingga satu Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) ditubuhkan bagi menyiasat dakwaan kekurangan kuota di UA bagi subjek kritikal, kesan dasar Saluran Terbuka terhadap prinsip meritokrasi serta isu ketelusan dan keadilan sosial dalam sistem pendidikan tinggi negara.

Sejak dasar Saluran Terbuka diperkenalkan, semakin ramai pelajar tempatan yang cemerlang termasuk lepasan STPM khususnya tidak ditawarkan tempat bagi mengikuti kursus kritikal seperti Perubatan, Pergigian, Farmasi, Undang-Undang, Kejuruteraan dan Perakaunan melalui saluran UPU. Sebaliknya, mereka hanya ditawarkan tempat melalui Saluran Terbuka dengan kadar yuran yang jauh lebih tinggi, tanpa wujudnya mekanisme rayuan yang telus. Keadaan ini bukan sahaja menekan kewangan keluarga B40 dan M40, malah menafikan peluang pelajar cemerlang untuk mendapatkan akses pendidikan bersubsidi dan ruang pembelajaran yang adil dan telus.

Pihak UA pula mendakwa kekurangan dana Kerajaan sehingga terdorong mengutamakan Saluran Terbuka sebagai sumber penjana pendapatan. Namun, sebagai institusi yang dibiayai oleh wang rakyat tidak seharusnya menggantikan tempat bersubsidi dengan laluan komersial. Jika keadaan ini dibiarkan berterusan, ia akan menyerupai satu bentuk penswastan senyap terhadap pendidikan tinggi awam, sekali gus menghakis peranan asal UA sebagai pemangkin mobiliti sosial rakyat.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar Kerajaan menghadkan kemasukan pelajar melalui Saluran Terbuka dan mengutamakan pengambilan Saluran Perdana serta membentangkan kepada Parlimen data lengkap mengenai jumlah pengambilan pelajar melalui sistem UPUonline dan Saluran Terbuka sejak dasar ini diperkenalkan, termasuk pecahan kursus kritikal, kelayakan akademik, terutamanya STPM yang setaraf A-Level serta latar belakang sosioekonomi pelajar.

Hanya dengan dasar yang benar-benar telus, berpaksikan merit sebenar dan dipantau secara berkala, keyakinan rakyat terhadap sistem pendidikan tinggi awam dapat dipulihkan dan diperkukuh demi memastikan keadilan dan kelestarian bagi generasi akan datang.”

[Menteri Pendidikan Tinggi]

15. PR-1543-U(27)457

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera mengkaji secara terperinci mekanisme pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 sehingga semua aspek teknikal, data dan operasi disemak, diuji serta diperbetulkan dengan teliti.

Kerajaan tidak seharusnya tergesa-gesa melaksanakan dasar ini tanpa ketelusan dan kesiapsiagaan teknikal sepenuhnya kerana ia berisiko menimbulkan gangguan operasi, ketidakadilan kepada pengguna serta tekanan kewangan kepada pengusaha kecil khususnya stesen minyak di kawasan luar bandar.

Dewan Rakyat ini juga mengambil maklum situasi semasa dengan ketidakcekapan sistem teknikal dalam pelaksanaan bantuan kewangan tambahan SARA ataupun MyKasih yang telah menyebabkan sistem tergendala dan penerima dipaksa membayar tunai. Hal ini membuktikan bahawa risiko yang sama boleh berlaku dalam pelaksanaan subsidi petrol, sekali gus menjejaskan keadilan di kaunter pam.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini mendesak Kerajaan memberikan jaminan bahawa pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 benar-benar berpaksikan prinsip keadilan sosial, ketepatan data dan ketelusan mekanisme, serta memastikan rakyat dan pengusaha kecil tidak dijadikan bahan ujian bagi dasar nasional ini.”

[Menteri Kewangan]

16. PR-1543-U(27)458

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menyemak semula Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 (AKM 1998), khususnya Seksyen 233, bagi memastikan penguatkuasaan undang-undang ini dilaksanakan secara telus, konsisten dan bebas daripada campur tangan politik.

Seksyen 233 yang berkaitan dengan “penggunaan tidak wajar kemudahan rangkaian” sering disiasat dengan alasan yang terlalu longgar. Tafsiran terhadap istilah seperti “menyakitkan hati”, “mengancam” atau “tidak senonoh” adalah terlalu subjektif sehingga membuka ruang kepada tafsiran politik, bukannya berlandaskan prinsip undang-undang yang jelas.

Sehubungan itu, timbul persoalan sama ada AKM 1998 benar-benar digunakan untuk melindungi rakyat daripada jenayah siber dan kandungan berbahaya, atau telah diperalatkan sebagai senjata politik untuk membungkam suara yang tidak sehaluan. Situasi ini menimbulkan persepsi bahawa kebebasan bersuara hanyalah simbol kosong apabila undang-undang dijadikan alat menekan rakyat.

Justeru, hanya melalui pembaharuan undang-undang dan penguatkuasaan yang telus dan adil, keyakinan rakyat terhadap AKM 1998 dapat dipulihkan, sekali gus menjamin kebebasan bersuara kekal terpelihara sebagai roh sebenar kemerdekaan negara.”

[Menteri Komunikasi]

17. PR-1543-U(27)459

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menggantung pelaksanaan Akta Pembaharuan Semula Bandar (URA) sehingga satu proses semakan menyeluruh dijalankan terhadap ambang persetujuan yang ditetapkan, mekanisme perlindungan kepada pemilik minoriti, serta keselarasan dasar pembangunan semula dengan pelan fizikal bandar yang ditadbir oleh pihak berkuasa tempatan (PBT).

Pelaksanaan URA telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan pemilik hartanah strata, khususnya golongan B40 dan M40 yang menghuni pangsapuri lama dan unit kos rendah. Antara isu paling kontroversi ialah kadar ambang persetujuan yang ditetapkan iaitu 80% bagi bangunan sama ada melebihi mahupun kurang daripada 30 tahun, berbanding keperluan sedia ada yang menuntut 100% persetujuan untuk sebarang pembangunan semula. Ini menimbulkan persoalan sama ada pemilik minoriti yang tidak bersetuju boleh dilucutkan hak milik mereka walaupun secara sah masih memiliki unit masing-masing.

Lebih membimbangkan, pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata dikatakan bakal membolehkan pemindahan hak milik secara automatik kepada pemaju sekiranya ambang persetujuan dicapai. Tanpa mekanisme rayuan, akses semakan kehakiman yang mudah serta perlindungan undang-undang kepada pemilik minoriti, dasar ini boleh dimanipulasi untuk menekan pemilik kecil yang tidak mempunyai keupayaan perundangan untuk mempertahankan hak mereka.

Isu ini turut menyentuh soal keselarasan dasar antara agensi Kerajaan. URA berada di bawah Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan (KPKT), manakala pembangunan fizikal bandar seperti Kuala Lumpur ditadbir oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sehingga kini, tiada penjelasan diberikan berhubung bagaimana keputusan pembangunan semula yang diluluskan melalui URA akan disepadukan dengan pelan struktur dan Rancangan Tempatan sedia ada. Ini menimbulkan risiko pertindihan atau percanggahan dasar yang akhirnya boleh menjejaskan infrastruktur awam dan menambah kesesakan tanpa pelan mitigasi yang jelas.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar pelaksanaan URA ditangguhkan serta-merta, sementara satu proses libat urus menyeluruh diadakan melibatkan pemilik strata, badan pengurusan bangunan, PBT dan peguam hartanah. Kerajaan juga perlu menyemak kembali semua pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata yang berkaitan dan memastikan tidak berlaku penghakisan hak pemilikan sah rakyat atas nama pembangunan semula. Apa-apa reformasi undang-undang yang memberi kesan kepada ribuan rakyat biasa mestilah berpaksikan prinsip perlindungan, bukan paksaan.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

18. PR-1543-U(27)460

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menilai semula pelaksanaan inisiatif Rakan KKM yang diperkenalkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dengan memastikan ia tidak menghakis prinsip asas kesihatan awam negara yang berteraskan akses saksama, layanan adil dan kos mesra rakyat.

Pelaksanaan inisiatif Rakan KKM telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan masyarakat. Sebarang pembaharuan dalam sistem kesihatan awam seharusnya tidak boleh mewujudkan dua kelas perkhidmatan yang membezakan rakyat berdasarkan kemampuan membayar sekali gus menafikan hak pesakit marhaen untuk mendapat layanan sama rata di hospital Kerajaan.

Lebih membimbangkan, pelaksanaan inisiatif ini berisiko mengalihkan tenaga pakar, peralatan dan sumber hospital awam bagi memenuhi perkhidmatan *premium economy* sehingga menjejaskan keberkesanan rawatan asas rakyat. Justeru, mekanisme pemantauan yang telus dan bebas perlu diwujudkan bagi menilai masa menunggu pesakit awam sebelum dan selepas pelaksanaan Rakan KKM dengan laporan berkala dibentangkan kepada Parlimen.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan agar tidak memperdagangkan sistem perkhidmatan awam serta memberi penjelasan menyeluruh sama ada Rakan KKM benar-benar memperkukuh sistem kesihatan awam atau sekadar solusi sementara yang mengundang risiko diskriminasi dan sistem dua darjat. Hanya dengan ketelusan, jaminan keadilan dan pengawasan berkala, keyakinan rakyat terhadap kesihatan awam dapat dipelihara sebagai amanah negara.”

[Menteri Kesihatan]

19. PR-1543-U(27)461

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khususnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baharu di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat benih padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

20. PR-1543-U(27)462

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuaian ibu bapa dan penjaga.

Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak. Kes penderaan dalam kalangan kanak-kanak belum tamat dan berkali-kali berlaku. Maka memohon perhatian sewajarnya.

Lantaran itu, pihak Kerajaan wajar menangani lantas menghentikan kitaran dera ini dengan sebuah target ‘Dera Sifar’ menerusi langkah-langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkukuh dan direalisasikan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Dalam Negeri]

21. PR-1543-U(27)463

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, perancangan jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih ‘keras’ terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna mahupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* mahupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*).”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

22. PR-1543-U(27)464

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan seringkali mendatangkan kerugian besar hingga kepada jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

23. PR-1543-U(27)465

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656 km namun hanya 111 km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaik pulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barangan termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan. Mohon pihak Kerajaan memandang serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara.”

[Perdana Menteri]

24. PR-1543-U(27)466

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan Negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan Negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan Negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa serta

pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek.”

[Menteri Ekonomi]

25. PR-1543-U(27)467

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini meggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar ‘*rebranding*’ daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

26. PR-1543-U(27)468

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak ‘pro’ Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada ‘pro’ Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiarkan berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh yang demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu.”

[Menteri Komunikasi]

27. PR-1543-U(27)469

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuat kuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket perdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya. Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya '*free flow*' ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka."

[Menteri Dalam Negeri]

28. PR-1543-U(27)470

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan warisan arkeologi negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanya kekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakan tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekaligus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

29. PR-1543-U(27)471

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri, Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan Kerajaan.”

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

30. PR-1543-U(27)472

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada Negeri Terengganu dan Negeri Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.”

[Menteri Kewangan]

31. PR-1543-U(27)473

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya.”

[Menteri Kewangan]

32. PR-1543-U(27)474

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan sepenuh perhatian kepada Beting Patinggi Ali yang juga dikenali sebagai Luconia Shoals, terletak di perairan Sarawak dan merupakan sebahagian daripada Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Isu pencerobohan oleh kapal dan pesawat asing terutamanya dari China telah menjadi persoalan rakyat memandangkan ia berkaitan dengan kedaulatan negara dan kepentingan awam. Sejak tahun 2013, Malaysia telah melaporkan pencerobohan berulang oleh kapal Pengawal Pantai China (CCG) di kawasan ini. Tuntutan China terhadap Beting Patinggi Ali dianggap tidak berasas kerana lokasi geografi kawasan tersebut yang lebih dekat dengan pantai Malaysia (84 batu nautika dari Miri) berbanding dengan tanah besar China (lebih 1080 batu nautika).

Walaupun Malaysia menganggap Beting Patinggi Ali sebagai miliknya, Kerajaan masih berpendirian terdapat tuntutan bertindih dengan China. China “mengklaim” sebagian besar wilayah di Laut China Selatan berdasarkan garis sembilan dash yang mereka tetapkan, yang telah ditolak oleh Mahkamah Permahan Tetap (PCA) pada tahun 2016. Keputusan PCA ini memberikan Malaysia posisi yang lebih kuat untuk menegaskan haknya di kawasan tersebut.

Untuk memastikan kedaulatan ke atas Beting Patinggi Ali, Malaysia perlu meningkatkan lagi kehadiran aset ketenteraan di kawasan tersebut bagi mengukuhkan tuntutan negara terhadap pulau tersebut dan mempergiatkan keberadaan Malaysia di pulau berkenaan. Mohon Kerajaan untuk lebih tegas dalam pendiriannya di mana isu Beting Patinggi Ali adalah hak mutlak Malaysia sepertimana termaktub dalam Konvensi Bangsa-Bangsa Bersatu tentang Hukum Laut (UNCLOS) dan bukannya tuntutan bertindih dengan mana-mana negara asing.”

[Menteri Pertahanan]

33. PR-1543-U(27)475

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan hak royalti kepada negeri Kelantan yang tidak dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sering kali menjadi perdebatan hangat, terutamanya berkaitan dengan alasan "lebih 3 batu nautika". Kelantan, sebagai salah satu negeri pengeluar minyak di Malaysia, telah lama menuntut hak royalti minyak yang sepatutnya diterima. Namun, Kerajaan Persekutuan berpendapat bahawa Kelantan tidak layak menerima royalti tersebut kerana kedudukan telaga minyak yang terletak lebih dari tiga batu nautika dari pesisir pantai negeri tersebut.

Kerajaan Persekutuan perlu menyemak atau meminda kembali istilah "tiga batu nautika" yang tidak pernah dinyatakan dalam perjanjian asal dengan Petronas Berpendapat bahawa Akta 144 tidak menetapkan jarak tertentu untuk hak milik telaga minyak. Tambahan lagi, Telaga minyak yang dimiliki Kelantan terletak kira-kira 80 batu nautika dari pesisir pantai dan terdapat dakwaan bahawa telaga-telaga ini berada dalam kawasan yang dipertikaikan antara Kelantan dan Terengganu. Ini menimbulkan persoalan mengenai keadilan dan keseragaman dalam pembayaran royalti, terutama apabila negeri-negeri lain seperti Terengganu menerima royalti walaupun telaga mereka juga terletak jauh dari pantai.

Dicadangkan penubuhan jawatankuasa bebas yang terdiri daripada wakil Kerajaan Negeri, Kerajaan Persekutuan dan pakar undang-undang untuk meneliti semula perjanjian royalti dan isu-isu berkaitan. Ini dapat memastikan bahawa semua pihak terlibat dalam proses perbincangan yang adil dan terbuka, serta mencari penyelesaian yang memuaskan kedua-dua belah pihak."

[Menteri Kewangan]

34. PR-1543-U(27)476

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mempertimbang pembinaan jalan sempadan antara Malaysia dan Indonesia, khususnya di kawasan Sabah dan Kalimantan ini adalah penting untuk pelbagai aspek yang melibatkan ekonomi, keselamatan dan pembangunan infrastruktur yang akan memulangkan hasil lumayan kepada Malaysia. Berpendapat bahawa jalan sempadan Malaysia–Indonesia yang baik akan meningkatkan aksesibiliti antara kedua-dua negara, memudahkan pergerakan barang dan perkhidmatan. Ini akan merangsang aktiviti ekonomi di kawasan sempadan seperti Kalabakan dan Serudong serta meningkatkan peluang perniagaan bagi penduduk tempatan.

Dengan pemindahan ibu negara Indonesia ke Kalimantan Timur (Nusantara), terdapat potensi besar untuk pertumbuhan ekonomi di kawasan sempadan. Pembinaan jalan akan membolehkan Sabah memanfaatkan perkembangan ini dengan lebih baik termasuk dalam sektor pelancongan dan perdagangan rentas sempadan. Jalan sempadan ini dapat menghubungkan kampung-kampung pedalaman dengan bandar-bandar utama, memudahkan akses kepada pendidikan, kesihatan dan peluang pekerjaan bagi penduduk di kawasan terpencil.

Pembinaan jalan sempadan Malaysia–Indonesia juga berpotensi memperkuat hubungan sosial dan budaya antara masyarakat di kedua-dua negara. Ini termasuk pertukaran budaya melalui pelbagai aktiviti sosial dan ekonomi yang dapat dijalankan lebih mudah dengan adanya infrastruktur yang baik."

[Menteri Ekonomi]

35. PR-1543-U(27)477

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberi kuasa kepada media untuk mempromosikan jimat penggunaan elektrik waktu puncak dilihat sebagai strategi berasaskan perubahan tingkah laku pengguna. Ini bermakna, sistem tarif elektrik direka untuk memberi insentif supaya pengguna dapat mengurangkan beban pada waktu puncak melalui pengurangan penggunaan tenaga, sekaligus mengurangkan tekanan ke atas rangkaian elektrik nasional. Dari perspektif pengurusan tenaga, kaedah ini mampu mengalihkan puncak beban dan menstabilkan grid elektrik negara.

Namun begitu, pendekatan ini mempunyai beberapa kelemahan terutama dari segi impak langsung terhadap golongan berpendapatan rendah dan pengguna domestik tanpa alatan moden untuk menguruskan penggunaan elektrik secara fleksibel. Bagi mereka yang tidak dapat memindahkan waktu penggunaan elektrik sebab faktor kerja, waktu sekolah dan kemudahan di rumah, penjimatan bil elektrik yang dipaparkan hanya akan mampu dicapai oleh segelintir pengguna cerdik strategi penggunaan tenaga. Ini menjadikan dasar tersebut kurang inklusif dan berpotensi menimbulkan jurang sosial kerana golongan berpendapatan tinggi lebih berupaya mengoptimumkan penggunaan elektrik.

Selain itu, dari sudut kos sara hidup, penekanan sepenuhnya kepada tabiat pengguna menukar waktu penggunaan elektrik mungkin tidak mencukupi untuk menangani tekanan inflasi dan kenaikan tarif elektrik secara struktural. Isu kos bahan bakar, penyelenggaraan infrastruktur tenaga hijau dan subsidi Kerajaan juga perlu diberi perhatian. Kerajaan perlu melihat penyelesaian holistik yang meliputi subsidi bersasar, pelaburan dalam sumber tenaga terbarukan murah dan pengawalan kenaikan tarif agar beban terhadap pengguna akhir tidak membebankan.

Oleh itu, dicadangkan supaya Kerajaan mempertimbangkan tambahan dasar berikut yang lebih komprehensif seperti meningkatkan program subsidi bersasar khusus untuk kumpulan isi rumah berpendapatan rendah, melancarkan kempen pendidikan tenaga yang berterusan melalui media untuk meningkatkan kesedaran masyarakat tentang penjimatan elektrik, bukan hanya berdasarkan waktu puncak, mempercepat usaha transformasi tenaga hijau bagi mengurangkan kos pengeluaran elektrik jangka panjang dan melaksanakan mekanisme tarif elektrik yang progresif dan adil supaya beban kos dapat diagihkan lebih saksama di kalangan semua pengguna.”

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

36. PR-1543-U(27)478

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan meneliti semula proses pemilihan pasar raya rakan kongsi dalam program MyKasih/e-Kasih dengan tumpuan meningkatkan inklusiviti pasar raya kecil, kedai runcit tempatan dan koperasi luar bandar. Proses semasa lebih memfokuskan pasar raya besar, mengehadkan akses golongan penerima bantuan, terutama di kawasan kurang bandar. Faktor capaian komuniti seperti kepadatan penduduk dan jarak ke pasar raya perlu diberi perhatian agar penerima tidak terbeban perjalanan jauh.

Golongan rentan seperti warga emas dan yang kurang celik digital menghadapi cabaran menggunakan sistem digital MyKasih/e-Kasih, menyebabkan sesetengah terpinggir dan tidak menerima bantuan sepenuhnya. Kerajaan perlu menyediakan modul latihan, bengkel dan bantuan teknikal untuk memudahkan mereka. Sokongan di lokasi pembelian melalui juruwang atau sukarelawan juga perlu dipertingkatkan bagi membantu transaksi. Alternatif manual seperti tunai atau baucar fizikal perlu disediakan kepada yang tidak mampu menggunakan platform digital supaya tiada golongan terabai.

Pemantauan dan penilaian oleh badan bebas penting untuk memastikan program berjalan telus dan berkesan, mengenal pasti kelemahan dan memberi ruang penambahbaikan berterusan. Audit dan laporan berkala juga memperlihatkan komitmen Kerajaan terhadap ketelusan dan akauntabiliti pengurusan bantuan sosial.”

[Menteri Kewangan]

37. PR-1543-U(27)479

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menilai semula pelaksanaan Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) ke atas barangan import tertentu serta penarikan subsidi ke atas lebih 40 barangan asas yang semakin menimbulkan keresahan dalam kalangan rakyat, terutama golongan B40 dan M40. Kenaikan harga barangan keperluan harian secara langsung menjejaskan kemampuan mereka untuk menampung kos sara hidup, memerlukan pendekatan fiskal yang lebih peka dan adil. Oleh itu, penilaian semula dasar SST dan subsidi merupakan langkah penting untuk mengembalikan keseimbangan ekonomi dan sosial.

Kerajaan telah mengecualikan beberapa barangan import seperti limau, kurma, epal dan oren daripada SST mulai 1 Julai 2025, namun masih mengenakan cukai ke atas buah-buahan import lain seperti anggur, avokado, mangga dan pisang. Pendekatan ini menimbulkan persepsi bahawa dasar pengecualian bersifat selektif dan tidak menyeluruh yang boleh mencetuskan ketidakpuasan rakyat serta meruntuhkan kepercayaan terhadap dasar fiskal yang dibentuk. Kejelasan tentang kriteria dan asas pengecualian ini amat

diperlukan bagi memastikan dasar tersebut dilihat adil dan berasaskan analisis yang kukuh. Penarikan subsidi ke atas lebih daripada 40 barangan asas tanpa disertai langkah mitigasi yang berkesan turut menambah beban kos sara hidup rakyat. Pendapatan isi rumah tidak berkembang seiring dengan kenaikan harga barang dan perkhidmatan asas menimbulkan risiko ketidakstabilan ekonomi dan sosial. Oleh itu, Kerajaan diwajibkan untuk menyediakan pelan mitigasi yang komprehensif bagi melindungi golongan rentan seperti insentif tambahan atau program bantuan bersasar agar impak negatif dasar ini dapat dikurangkan.

Selain itu, suara petani dalam penetapan harga minimum padi perlu diangkat secara bermakna melalui mekanisme libat urus yang inklusif dan berstruktur. Ini bagi memastikan dasar harga beras mencerminkan realiti kos pengeluaran yang dihadapi pesawah dan kepentingan mereka sebagai pengeluar utama makanan negara. Keterlibatan langsung masyarakat pertanian dapat meningkatkan keberkesanan dasar serta memperkukuh daya tahan sektor agrikultur dalam jangka panjang.”

[Menteri Kewangan]

**RISALAT-RISALAT YANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT
(DEWAN RAKYAT)**

<u>TAHUN 2025</u>	<u>RISALAT/DOKUMEN</u>	<u>TARIKH DIBENTANGKAN</u>
CMD. 14	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan Tahun 2024 dan Aktiviti Kementerian / Jabatan / Syarikat Kerajaan Persekutuan	6 Oktober 2025
CMD. 15	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Johor	6 Oktober 2025
CMD. 16	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Kedah	6 Oktober 2025
CMD. 17	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Kelantan	6 Oktober 2025
CMD. 18	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Melaka	6 Oktober 2025
CMD. 19	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Negeri Sembilan	6 Oktober 2025
CMD. 20	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Pahang	6 Oktober 2025
CMD. 21	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Perak	6 Oktober 2025
CMD. 22	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Perlis	6 Oktober 2025
CMD. 23	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Pulau Pinang	6 Oktober 2025
CMD. 24	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Sabah	6 Oktober 2025
CMD. 25	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Sarawak	6 Oktober 2025
CMD. 26	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Selangor	6 Oktober 2025
CMD. 27	Laporan Ketua Audit Negara 3/2025 Terengganu	6 Oktober 2025
ST. 150	Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan 2024	6 Oktober 2025

****UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)**

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Dato' Indera Mohd Shahar Bin Abdullah [Paya Besar]	1. Daya Tahan Digital Negara Dan Insurans Siber 2. Status Perkembangan Terkini Pelan Tindakan Khas Bandar Baharu Paya Besar 2030	1. YB Menteri di Jabatan Perdana Menteri 2. YB Menteri Perumahan Dan Kerajaan Tempatan
YB Dr. Haji Abd Ghani Bin Ahmad [Jerlun]	1. Menaiktaraf Gua Kerbau, Kodiang 2. Membina Baru Klinik Kesihatan Kodiang, Kedah Dalam Parlimen Jerlun	1. YB Menteri Pelancongan, Seni Dan Budaya 2. YB Menteri Kesihatan

**** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)**